

DELİ

Ulrich
Alexander
Boschwitz

Türkçeleştiren:
Suzan Geridönmez

Delî

Deli

Ulrich Alexander Boschwitz

19 Nisan 1915'te Berlin'de doğdu. 1935'te önce İskandinavya'ya göç etti ve orada John Grane takma adıyla ilk kitabını yayımladı. Sorbonne'da öğrenim gördü. 1939 yılında İngiltere'ye yerleşti. İngiltere'deki birçok Alman asıllı göçmen gibi Boschwitz de savaşın başlamasından kısa süre önce tecrit edilip Avustralya'ya götürüldü. 1942'de İngiltere'ye dönmesine izin verildi, ancak dönüş yolunda gemi bir Alman denizaltısı tarafından torpido saldırısına uğradı ve battı. Boschwitz öldüğünde 27 yaşındaydı. 23 yaşında yazdığı romanı *Yolcu*, 1939 Şubat'ında İngiltere'de ve 1940'ta ABD'de yayımlandı.

Suzan Geridönmez

1966 Almanya doğumlu. Alman dili ve edebiyatı ile kütüphanecilik üzerine eğitim aldı. Çocukluğundan beri kitaplarla içli dışı olan Geridönmez, bu tutkusunu kütüphane, yayınevi ve dergi üçgeninde geçen meslek yaşamına da taşıdı. Hâlen kitap çevirmenliği yapıyor; iyi bir fikir bulduğuna inandığında çocuk ve gençler için roman ve hikâye yazıyor.

YOLCU

© 2018, Tudem Yayın Grubu

1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

metin hakları © 2018, Klett-Cotta – J.G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger GmbH, Stuttgart

İlk baskı 2018 yılında, Almanya'da *Der Reisende* adı ile J. G. Cotta'sche Buchhandlung Nachfolger GmbH tarafından gerçekleştirilmiştir.

Bu kitabın telif hakları Literarische Agentur Michael Gaeb ile anlaşmalı olarak AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

YAZAR: Ulrich Alexander Boschwitz

TÜRKÇELEŞTİREN: Suzan Geridönmez

EDİTÖR: Olcay Mağden Ünal

DÜZELTİ: Hilâl Aydın

KAPAK TASARIMI: Burak Tuna

GRAFİK UYGULAMA: Nayime Serbest

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Eskişehir Yolu 40. Km. Başkent OSB 22. Cadde No:6 Malıköy/Ankara
Tel: 0 312 284 18 14

Birinci Baskı: Eylül 2019 (2000 adet)

ISBN: 978-605-2349-65-6

Yayınevi sertifika no: 11945

Matbaa sertifika no: 16031

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez.

DELİDOLU, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. A.Ş.'nin tescilli markasıdır.

www.delidolu.com.tr

Yolcu

Ulrich Alexander Boschwitz

Türkçeleştiren:
Suzan Geridönmez

1. Bölüm

Becker ayağa kalktı, sigarayı küllüğe bastırdı, ceketini ilikledi ve sağ elini kollayıcı bir edayla Silbermann'ın omzuna koydu. "O hâlde kendine iyi bak Otto. Yarın Berlin'e dönmüş olurum sanırım. Nasılsa herhangi bir durumda bana Hamburg'da telefonla da ulaşabilirsin."

Silbermann başıyla onayladı. "Senden tek bir şey istiyorum," diye rica etti, "hatırım için kumar oynama, sen aşkta fazla şanslısın. Ayrıca kaybedince giden... bizim paramız oluyor."

Becker sinirli sinirli güldü. "Neden benim param demiyorsun?" diye sordu. "Yoksa ben bugüne dek bir kez olsun..."

"Yok, hayır," diye araya girdi Silbermann aceleyle. "Sadece şaka yaptım, bunu biliyorsun, ama yine de... Sahiden de pervasız davranabiliyorsun. Bir kez oyuna başlayınca kolay kolay bırakmıyorsun, bir de öncesinde şu çeki tahsil edersen..."

Cümlesini yarıda kesen Silbermann konuşmasını daha sakin bir ses tonuyla sürdürdü.

"Sana güvenim tam. Ne de olsa akli başında birisin. Yine de kumar masasında bıraktığın paraya yazık gerçekten. Hem artık ortak da olduğumuza göre, ha kendi paranı kaybetmişsin ha benim paramı, ikisi de aynı derecede can sıkıcı."

Becker'in bir anlığına keyifsizce buruşan babacan ve yayvan suratı aydınlandı.

"Birbirimizi kandırmaya gerek yok, Otto," dedi hoşnutlukla. "Kaybedersem, tabii ki senin paranı kaybedeceğim, benim param yok ki." Kıkır kıkır güldü.

"Ortağız biz," diye vurguladı Silbermann bir kez daha.

"Kuşkusuz," diyen Becker tekrar ciddileşti. "O hâlde neden benimle hâlâ çalışanınmışım gibi konuşuyorsun?"

"Seni gücendirdim mi?" diye sordu Silbermann. Sesine bir parça ironiyle hafif bir ürperti karışmıştı.

"Saçmalık," diye karşılık verdi Becker. "Bizim gibi eski dostlar! Batı cephesinde üç yıl, işbirliği ve dayanışma içinde yirmi yıl... arkadaşım, sen beni gücendiremezsin, en fazla biraz kızdırabilirsin."

Elini tekrar Silbermann'ın omzuna koydu.

"Otto, diye açıkladı tok bir sesle. "Şu tekinsiz zamanlarda, bu nereye gittiği belirsiz dünyada tek bir şeye güven var, dostluğa, gerçek erkek dostluğuna! Şunu da sana söylemiş olayım, ihtiyar delikanlı, sen benim için bir erkeksin –bir Alman erkeği, Yahudi değil."

Becker'in densiz ama vurucu sözlere olan düşkünlüğünü bilen ve onun şu biraz kaba, biraz da samimi tarzıyla iç dökeceğim derken treni kaçırabileceğinden endişelenen Silbermann, "Yok yok, ben Yahudi'yim," dedi. Ancak Becker şu duygusal anlarından birini yaşıyordu ve bunun tek saniyesinden bile feragat etmek istemiyordu.

"Sana bir şey daha söylemeden edemeyeceğim," diye devam etti, şimdiye kadar içini fazlasıyla sık döktüğü arkadaşının

huzursuzluğunu görmezden gelerek: “Ben bir nasyonal sosyalistim. Tanrı şahidimdir ki, seni hiçbir zaman kandırmadım. Diğer Yahudiler gibi bir Yahudi, yani gerçek bir Yahudi olsaydın, belki temsilcin olmaya devam ederdim, ama asla ortağın olmazdım! Yahudi olmamakla övünen biri değilim, hayır kesinlikle değilim, ama sen aslında başkasıyla karışmış bir Ari’sin, bundan eminim. Marne, Yser, Somme ve biz ikimiz, vay arkadaş! Bana kimse gelip senin şey olduğunu anlatamaz...”

Silbermann garsona bakındı. “Gustav, trenini kaçıracaksın!” diyerek arkadaşının sözünü kesti.

“Tren umurumda değil.” Becker tekrar oturup “Seninle bir bira daha içmek istiyorum,” dedi duygusallıkla.

Silbermann yumruğunu ani ve kısa bir hareketle masaya vurdu. “O zaman yemek vagonunda zıkkımlanmaya devam edebilirsin,” diye üsteledi sinirle. “Benim şimdi görüşmeye yetişmem gerek.”

Becker bozulmuşçasına ofladı ve ardından, “Nasıl istersen, Otto,” dedi uysallıkla. “Bir Yahudi düşmanı olsaydım, benimle bu buyurgan tonla konuşmana göz yummazdım. Aslında kim-senin benimle böyle konuşmasına izin vermem! Sen hariç.”

Bir kez daha ayağa kalktı, masada duran evrak çantasını aldı ve gülerek, “Bir de Yahudi olacaksın!” dedi. Sahte bir şaşkınlıkla kafasını salladıktan sonra Silbermann’ı bir baş hareketiyle son kez selamlayarak birinci mevkinin bekleme salonundan ayrıldı.

Arkadaşı peşinden ona baktı. Silbermann, Becker’in yürürken hafifçe sendelediğini, masalara tosladığını ve fena hâlde sarhoş olduğunda hep yaptığı gibi sopa yutmuşçasına dik durmaya çalıştığını endişeyle fark etti.

İyi gelmedi ona, diye düşündü Silbermann. Keşke temsilcisi olmaya devam etseydi. O zaman güvenilir, sessiz ve terbiyeli biri; çok da iyi bir iş arkadaşıydı. Ama talihi ona iyi gelmedi. Umarım son anda işi batırmaz. Umarım kumar oynamaya gitmez!

Silbermann alnını buruşturdu. “Talihi onu beceriksizleştirdi,” diye mırıldandı sıkıntıyla.

Az önce gözleriyle boş yere arayıp durduğu garson nihayet çıkageldi.

“Acaba burada asıl beklenmesi gereken trenler mi, yoksa garsonlar mı?” diye keskin bir ses tonuyla hesap soran Silbermann, özensizlik içeren ve nezaketsizlik gösteren her şeyden nefret ediyordu.

“Affedersiniz,” diye yanıt verdi garson, “İkinci mevkide bir beyefendi, karşısında oturan kişinin Yahudi olduğunu sanıp şikâyetle bulundu. Oysa söz konusu kişi bir Yahudi değil, Güney Amerikalıydı, biraz İspanyolca bildiğim için de beni çağırdılar.”

“Neyse, tamam.”

Silbermann ayağa kalktı. Ağzı incelip ince bir çizgi hâlini alırken gri gözleriyle garsona sertçe baktı.

Garson onu yatıştırmaya çalışıp, “Yahudi değildi, gerçekten,” diye yineledi. Anlaşılan garson müşterisinin katı görüşlü bir partili olduğu kanısındaydı.

“Bu beni ilgilendirmez. Hamburg’a giden tren kalktı mı?”

Garson perona açılan çıkış kapısının üstünde asılı saate baktı.

“Yediyi yirmi geçiyor,” diye sesli düşündü, “Magdeburg’a giden tren tam şu anda kalkıyor. Hamburg’a giden trense ye-

diyi yirmi dört geçe kalkacak. Çok hızlı davranırsanız onu hâlâ yakalayabilirsiniz. Keşke bir gün ben de bir trenin arkasından ko abilsem, ama bizim gibiler...”

Garson peçeteyle masa örtüsündeki birkaç ekmek kırıntısını aşağı süpürdü.

“Aslında,” diye ileri sürdü az önceki konuya dönerek, “Yahudilere sarı bir kol bandı takma zorunluluğu getirilse, en iyisi olurdu. Böylece en azından karışıklıklar  nlenirdi.”

Silbermann garsonu s zd . “Gerçekten bu kadar gaddar mısınız?” diye alçak sesle sordu, ancak daha ağzından dökülürken sözlerinden pişman oldu.

Garson söyleneni tam anlamamı  gibi ona baktı.  a ırdığı açıktı, ancak buna rağmen   phelenmemi ti, sonuçta Silbermann, ırk araştırmacılarının öğretilerine göre Yahudiliėi ele veren özelliklerden hiçbirini ta ımıyordu.

“Bunlar beni hiç ilgilendirmiyor aslında,” dedi garson niha yet dikkatle. “Ama başkaları için iyi olurdu. Örneėin eni tem de biraz Yahudi’ye benziyor, oysa tabii ki bir Ari, ama gelinen noktada bunu sürekli açıklamak ve kanıtlamak zorunda kalıyor. Kimseden sürekli bununla boğu ması beklenemez.”

“Evet, sanırım beklenemez,” diye onayladı Silbermann. Arından hesabı ödeyip gitti.

İnanılır gibi değil, diye düşündü, inanılır gibi değil...

Tren istasyonundan ayrıldıktan sonra bir taksiye binip eve döndü. Sokaklar insan doluydu, ayrıca birçok  niformalının da olduğunu fark etti. Gazete satıcıları çığırtkanlık yapıyordu; Silbermann gazetelere müthiş bir rağbet olduğu izlenimine kapıldı. Bir an için acaba ben de bir tane alsam mı, diye düşündü,

ancak muhtemelen kötü ve büyük ihtimalle de onu hedef alan gelişmeleri gereğinden çok daha erken öğreneceğini öngörerek bundan vazgeçti.

Kısa bir yolculuğun ardından, oturduğu evin önüne vardı. Merdivenlerde oyalanan kapıcının karısı Bayan Friedrichs onu nazik bir şekilde selamladı, kadının bu değişmeyen tavrı Silbermann'ı bir bakıma sevindirdi. Kırmızı kadife bir halıyla kaplı mermer merdiveni yukarı tırmanırken bir kez daha –son zamanlarda bu tür düşünceleri alışkanlık hâline getirmişti– varlığının giderek gerçekliğini yitirdiğini fark etti.

Sanki bir Yahudi değilmişim gibi yaşıyorum, diye hayret etti. An itibarıyla tehdit altında olsam da bir yandan da hâlen varlıklı ve şimdiye kadar kimsenin dokunmadığı bir vatandaşım. Peki, bu nasıl oluyor? Altı odalı modern bir dairede yaşıyorsun. İnsanlar seninle onlardan biriymişsin gibi konuşuyor, sana onlardan biriymişsin gibi davranıyor. Vicdanın sızladı sızlayacak hâlde, üstelik aynı zamanda gerçeği, yani Yahudiliğini ve dünden beri farklı biri olduğunu, sana hâlâ eskiden neysen oymuşsun gibi davranan yalancıların gözlerine kati bir şekilde sokmak istiyorsun. Neydim ben? Hayır, neyim ben? Aslında neyim? Görünüşünden küfür olduğu anlaşılmayan iki bacaklı bir küfürüm!

Artık haklarım yok, birçokları sadece terbiyeleri gereği ya da alışkanlıktan hâlâ haklarım varmış gibi davranıyor. Bütün varlığım, bu hakları aslında ortadan kaldırmak isteyenlerin zayıf hafızalarına dayanıyor. Beni unuttular... Rütbem çoktan düşürüldü, ancak bu, henüz resmîyet kazanmadı.

Silbermann şapkasını kaldırarak dairesinden çıkan Bayan Zänkel'i, "İyi günler, sayın hanımefendi," diye selamladı.

“Nasılsınız?” diye sordu kadın sevecenlikle.

“Esasen iyiyim. Peki, siz nasılsınız?”

“Teşekkürler, hâlimden memnunum. Yaşlı bir kadın nasıl olursa, öyleyim işte.”

Vedalaşırken elini uzattı.

“Sizin için zor zamanlar olmalı,” dedi üzüntüyle, “korkunç zamanlar...”

Silbermann minik, nazik bir gülümsemeyle karşılık verdi, temkinli olduğu kadar düşünceli, ne onaylayan ne de karşı çıkan bir gülümsemeydi bu. “Bize tuhaf bir rol biçildi, doğrusu...,” dedi nihayet.

“Ama bir yandan da görkemli zamanlardan geçiyoruz,” diyen kadın onu avutmaya çalıştı. “Size haksızlık yapılıyor olabilir, yine de adil düşünmeli ve anlayışlı olmalısınız.”

“Biraz fazla şey istemiş olmuyor musunuz, hanımefendi?” diye sordu Silbermann. “Zaten artık hiçbir şey düşünmüyorum. Bu alışkanlıktan vazgeçtim. Böylece tüm bunlara daha kolay katlanabiliyor insan.”

“Size asla bir şey yapmazlar,” diye güvence veren kadın sağ eliyle sıkıca kavradığı şemsiyenin ucunu kararlı bir şekilde merdiven basamaklarından birine vurdu, sanki Silbermann’a kimsenin fazla yaklaşmasına izin vermeyeceğini göstermek ister gibiydi. Ardından yüreklendirici bir edayla başını sallayarak yanından geçip gitti.

Silbermann dairesine varır varmaz, hizmetçi kıza, Bay Findler’in gelip gelmediğini sordu. Ondan evet yanıtını alınca da aceleyle şapka ve paltosunu çıkarıp misafirinin onu beklediği sigara odasına girdi.

Theo Findler bir tablonun önünde durmuş, onu epey keyifsiz bir şekilde inceliyordu. Kapının açıldığını duyduğunda telaşla arkasına dönüp odaya girene gülümsedi.

“Ee?” diye sordu, bu sırada konuşurken hep yaptığı gibi alnını buruşturmuştu; oluşan derin çizgilerin çok manalı olduğu kanısındaydı. “Nasılınız bakalım, sevgili dostum? Başınıza bir şey geldi, diye korkmaya başlayacaktım neredeyse. Sonuçta hiç belli olmaz... Son teklifimi kafanızda tartabildiniz mi? Karınız nasıl? Bugün onu hiç görmedim? Demek Becker, Hamburg’a gitti.”

Findler derin bir nefes aldı, ne de olsa bu, uzun monologunun daha başıydı.

“Çok becerikli kişilersiniz, siz ikiniz! İnsan sizden çok şey öğrenebilir. Becker’in aklı Yahudi gibi çalışıyor. Ha ha, o bu işi kıvrıracak, kesinlikle kıvrıracak. Aslında şu işe ben de dâhil olmak isterdim, ama geç kaldım, n’apalım, şey... Şu korkunç resimleri de nereden buldunuz? Böyle şeyleri insan duvarına nasıl asar, hiç anlayamıyorum. Hiçbir düzen yok içinde, sizi adi kültür Bolşeviği sizi. Son teklifimi bin mark dahi artıracığımı sanmayın, sakın. Hayatta olmaz, mümkün değil.

Siz beni zengin bir adam sanıyorsunuz. Herkes öyle sanıyor. İnsanlar bu fikre nasıl kapıldı, bir bilebilsem. Vergi borcum bile var. Vergi demişken, bana becerikli bir muhasebe denetçisi bulabilir ya da yollayabilir misiniz? Gerçi biraz ben de anlıyorum bu işten, ama doğru dürüst ilgilenecek zamanım yok. Şu vergiler, şu lanet olası vergiler. Koca Almanya’yı ben mi finanse edeyim yani, söyler misiniz? Ha?

Ama siz hiçbir şey söylemiyorsunuz ki. Bir şey mi var? Ko-

nuyu düşündünüz mü? Teklifimi kabul ediyor musunuz? Bu arada karınız benden hoşlanmıyor galiba. Hiç ortalarda görünmedi. Anlamıyorum bunu. Geçen akşam size selam vermediğimize mi darıldı yoksa? Ama arkadaş, bunu yapamazdık ki! Bütün lokanta Nazi doluydu! Karım daha sonra, keşke selam verseydik, diye başımı şişirdi. Ama ona, şu Silbermann fazlasıyla mantıklı bir adam, dedim. Onun yüzünden başımı belaya sokamayacağımı anlayışla karşılayacaktır, mutlaka. Öyle değil mi?

Hadi ama Silbermann, söyleyin artık. Evi satmak istiyor musunuz, istemiyor musunuz?”

Anlaşılan Findler söyleyeceklerinin sonuna gelmişti, en azından artık ümit dolu bakışlarla Silbermann'ı izliyordu. Sigara masasının başına oturdular, ne var ki Findler kendini koltuğa fazla hızlı bırakmış olmalıydı; bu, acı içindeki ve fazlasıyla dikkat kesilmiş yüz ifadesiyle sağ kalçasını ovuşturmasından belliydi.

Sonunda, “Doksan bin,” dedi Silbermann; bu sırada karşısındakinin kendisini şaşırtmak için bilerek çeşit çeşit soru sorup bir sürü şey söylediğinin farkındaydı, ama bunların hiçbirine tepki vermedi. “Otuz bini peşin, kalanı da ikinci dereceden ipotek teminatlı olarak.”

Findler oturduğu yerde elektrik akımına kapılmış gibi havaya sıçradı.

“Neden bahsediyorsunuz siz,” diye bağırdı, neredeyse rencide olmuşçasına. “Artık ikimizin de şakayı bir yana bırakma zamanı geldi. Evdeki şu masanın üzerine on beş bin sayarım, duydunuz mu beni? Otuz bin markmış, daha neler! Zaten

elimin altında otuz bin markım olsaydı, sizin evinizi almak-
tan çok daha anlamlı şeyler yapmasını bilirdim, duydunuz mu?
Otuz bin markmış!”

“Ama sırf fazladan alacağınız kira gelirini hesaplayın bir
kere. Satış fiyatı zaten çok komik bir rakam, bu durumda hiç
değilse doğru dürüst bir ön ödeme alabilmeliyim. Evin değeri
iki yüz bin mark, sizse onu sadece...”

“Değeri, değeri, değeri,” diye sözünü kesti Findler. “Sizce
benim değerim ne? Mesele şu ki benim için metelik veren yok.
Hiçbir insan değerimi ödeyemez, ama aynı zamanda kimsenin
de aklına benim için masaya bin mark saymak gelmez. Beni sat-
mak mümkün değil. Tıpkı eviniz gibi. Ha ha ha, Silbermann,
bunu bir arkadaş nasihati olarak kabul edin! Sizden kulübenizi
alacağım, bunu ben yapmazsam, devlet yapacak. O size karşılı-
ğında altı kâğıt bile vermez.”

Yan odadan çalan telefonun sesi geldi. Acaba kendim gidip
açsam mı, diye bir an tereddüt ettikten sonra ayağa fırlayan
Silbermann, Findler’den özür dileyerek odayı terk etti.

Sanırım kabul edeceğim, diye düşündü, ahizeyi kaldırırken.
Aslına bakarsan Findler hâlâ nispeten dürüst bir herif sayılır.

“Alo, kiminle konuşuyorum?”

Arayan uluslararası telefon santraliydi. “Lütfen telefondan
ayrılmayınız. Paris’ten isteniyorsunuz,” dedi soğuk sesli bir
santral görevlisi.

Silbermann heyecanla bir sigara yakıp, “Elfriede,” diye ses-
lendi fazla yüksek olmayan bir şekilde.

Tahmin ettiği gibi salonda oyalanan karısı, kapıyı sessizce
açıp arkasından tekrar kapattıktan sonra onun yanına geldi.

“Merhaba, Elfriede,” diye onu selamlarken eliyle ahizeyi kapattı, “ben daha beş dakika önce geldim, Bay Findler burada. Onunla görüşmek istemez misin?”

Karısı iyice yaklaşmıştı, üstünkörü öpüştüler.

“Arayan Eduard,” diye fısıldadı Silbermann, “çok uygun-suz zamanda aradı. Lütfen Findler’le sohbet et, yoksa telefon konuşmamızı dinleyecek. Paris’le görüşmek bile neredeyse suç sayılıyor artık.”

“Eduard’a çok selam söyle,” diye rica etti karısı. “Keşke birkaç kelime olsun ben de onunla konuşabilseydim.”

“Kesinlikle olmaz,” diye karşı çıktı Silbermann, “hatların hepsi dinleniyor ve sen fazla dikkatsizsin, ağzından laf kaçırır-sın.”

“En azından oğlumun hâlini hatırını sorabilirim.”

“Hayır, bunu yapamazsın. Beni anla lütfen.”

Elfriede ona yalvarırcasına baktı. “Sadece birkaç kelime,” dedi, “merak etme dikkatli olacağım.”

“Olmaz,” dedi Silbermann kararlılıkla. “Alo? Alo... Eduard? Merhaba, Eduard...” Eliyle yalvarırcasına sigara odasının kapısını işaret etti.

Karısı çıktı.

“Beni dinle,” diye sürdürdü konuşmayı Silbermann, “Bizim için izni çıkarabildin mi?” Çok yavaş ve ağzından çıkan her sözcüğü önceden tartarak konuşuyordu.

“Hayır,” diye yanıt verdi Eduard hattın diğer tarafında. “Bu inanılmaz zor. İzni alacağınız kesin değil, buna güvenemez-siniz. Her yolu deniyorum, ama...”

Silbermann boğazını temizlemek için öksürdü. Daha sert çıkmak zorunda hissetti kendini.

“Bu böyle olmaz,” dedi. “Ya çaba gösterirsin ya da göstermezsin! Meselenin az çok önem arz ettiğinin farkındasıdır herhâlde. Şu aciz gevelemelerin benim hiçbir işime yaramıyor.”

“Elimde sandığın kadar geniş olanaklar yok, baba,” diye yanıttı Eduard sarsılmış hâlde. “Altı ay öncesine kadar bu çok daha kolay olurdu. Ama o zaman istemedin. Sonuçta bu benim suçum değil.”

“Konu kimin suçlu olduğu mu?” diye sordu Silbermann öfkeyle. “Senden izni çıkarmanı bekliyorum, bilgiçlik taslamana ihtiyacım yok.”

“Ne diyorsun, baba,” diye isyan etti Eduard. “Gökten yıldız toplamamı isteyip onları henüz sana göndermedim diye bana çıkışıyorsun!.. Neyse, nasılsınız? Annem nasıl? Lütfen ona selam söyle. Onunla konuşabilmeyi çok istedim.”

“En kısa zamanda izni çıkar,” diye bir kez daha tembihledi Silbermann. “Başka bir şey istemiyorum! Annen de sana selam söylüyor. Şu anda ne yazık ki seninle konuşması mümkün değil.”

“Şey, başaracağım bir şekilde,” diye yanıtladı Eduard. “En azından elimden gelen her şeyi deneyeceğim.”

Silbermann ahizeyi yerine koydu.

Hayatımda ilk defa oğlumdan bir şey istiyorum, diye düşündü keyifsizlik ve hayal kırıklığı içinde. Kesin çuvallayacak! Eğer Paris’te bir iş arkadaşım olsaydı, benim için Fransa’ya giriş iznini birkaç günde çıkarırdı, ama Eduard... Ondan bunu bekleyemiyorum. Çünkü bizim için bir şey yapmaya alışkın değil. Onca süre birine destek olup durursan, o kişinin başka türlüüne uyum sağlaması çok zor olur. Eduard da benim ona yardım

Deli

Yolcu

Ulrich Alexander
Boschwitz

**"Kötü bir çoğunluğun parçası olmaksızın
iyi bir azınlığın parçası olmak yeğdir."**

Kasım 1938, Almanya. Toplumun varlıklı ve saygın bir üyesi, aynı zamanda bir savaş gazisi olan Yahudi tüccar Otto Silbermann'ın hayatı, Kristal Gece sonrasında Yahudilere karşı başlatılan kıyımın birliğinde altüst olur. İşini, evini, ailesini geride bırakarak işbirlikçilerden kurtarabildiği bir çanta dolusu parayla trenlerde yolculuk ederek rejimin pençesinden kaçmaya çalışır. Bu yolculuklar sırasında Almanya'nın birbirinden farklı insan portrelerinin yanı sıra kendi içsel gerçekliğiyle karşılaşır.

Nazilerin kurbanı olan Boschwitz'in 23 yaşındayken yazdığı, 1939'da İngilizce basılmış olsa da özgün dilinde yeniden keşfedilmesi için seksen yıl beklemek zorunda kalmış bir sürgün edebiyatı ürünü *Yolcu*. Yaşadıklarının ağırlığıyla bilgeleşmiş genç bir yazarın, sıradan hayatların günbegün nasıl korkuyla sarmalandığını bütün sahiciliğiyle anlatan romanı; yazılmış sonraki pek çok eserden farklı olarak yaşanan çaresizliğin ve dehşetin henüz küllenmediği bir zamanda kaleme alınmasıyla benzersiz bir edebi belge özelliği taşıyor.

delidolu.com.tr

f t i @ delidolukitap

ISBN: 978-605-2349-65-6

9 786052 349656